

Nebojša Amanović
DRAGINJA SIMIĆ LAZAR,
"KALENIĆ"

Kragujevac, 2005.

Autor monografije o šumadijskom manastiru "Kalenić", jednom od najstarijih u eparhiji šumadijskoj, prof. dr Draginja Simić-Lazar, došla je, kako sama kaže još pre dvadeset godina na ideju da Francuskoj, gde inače živi i radi, a i čitavom svetu, predstavi ono najlepše i najvrednije što imamo. Odlučila se za manastir "Kalenić" ali ne samo zbog njegove lepote i značaja, već i zbog duboke i trajne emotivne vezanosti za prostor gde je provela jedan deo svog detinjstva.

U celokupnom srpskom slikarstvu s kraja srednjeg veka, slikarstvo "Kalenića" zauzima posebno mesto. Ono je najređe i najfinije. Važno je istaći savršenu harmoniju "Kaleničkog" živopisa, koji postoji i po vertikalnoj i po horizontalnoj lek-

tiri. Ako se poveže prostrani raspored fresaka sa njihovim značenjem, "Kalenić" otkriva veliku erudiciju i nepogrešivost, pa to apsolutno čini čast onima koji su ga oslikali, već pre svega onome koje bio naručilac.

Naručilac živopisa morao je biti veliki teolog, jer je slikarstvo "Klenića" teološki originalno i nepogrešivo koncipirano. Sa sigurnošću se ne može tvrditi ni ko je bio naručilac, ni ko je koncipirao "Klenički" živopis, ali je najverovatnije da se radi o, takođe, nepoznatom episkopu-ingerencije episkopa u vezi živopisanja hramova bile su najveće, a njihova uputstva presudna. Želja autora ove nadasve izvrsne monografije je, da između nas i sveta uz pomoć umetnosti, izgradi skromne mostove koji će nas povezivati.

Izlaskom ove monografije na svetslost dana, želja autorke će svakako biti ispunjena. Inače, manastir "Kalenić" je bez sumnje, u dalekoj i bližoj prošlosti stradao najviše od svih šumadijskih manastira, pa je zbog toga i zbog svoje lepote i umetničkih vrednosti, zaslužio dostojnu i reprezentativnu monografiju.